

DJELATNOST ARHIVA HRVATSKE U ZAGREBU  
u godini 1968.

**I. Organizaciona i opća pitanja**

Provedeni su redovni izbori organa upravljanja u Arhivu. Upravni odbor održao je 23 sjednice, radna zajednica 16 sjednica, savjet 5 sjednica. Stručni kolegij održao je 8 sjednica. Svi su ovi organi upravljanja, u okvirima svoje nadležnosti, pretresali tekuća pitanja rada i financijskog poslovanja.

Izrađeno je i doneseno Uputstvo za vođenje evidencije i obračunavanje radnog vremena i učinka daktilografa.

Izrađen je i donesen Pravilnik o obaveznom primanju pripravnika na rad u Arhiv Hrvatske. Izvršene su i donesene izmjene i dopune tog Pravilnika, kao i Pravilnika o radnim mjestima. Raspisan je natječaj za popunjavanje dva mjesta pripravnika, i to u laboratoriju za konzervaciju i restauraciju. Mjesta su popunjena i pripravnički staž primljenih kandidata je započeo.

Na temelju stečenih iskustava izvršene su potrebne izmjene u Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka usmjerene usavršavanju sistema te raspodjele.

Proučavani su načini i mogućnosti za tarifiranje poslova koje vrše radnici u Laboratoriju za konzervaciju i restauraciju, te u Foto-laboratoriju, da se i u ovim radnim jedinicama što bolje usavrši način raspodjele osobnih dohodaka.

Definitivno je redigiran i donesen Pravilnik o protupožarnim i drugim sigurnosnim mjerama u Arhivu Hrvatske. Uz to je održan i redovni godišnji vatrogasni tečaj za sve radnike Arhiva. Kućni red je redigiran, ali ga treba ponovno nadopuniti novim odredbama prema novim propisima koji su u međuvremenu doneseni.

Za Arhivski savjet Hrvatske izvršeni su slijedeći poslovi: obrada primjedaba što su ih dali regionalni arhivi na nacrt Uputstva o čuvanju registraturne građe u registraturama; obrada primjedbi regionalnih arhiva na nacrt Pravilnika o preuzimanju registraturne građe od registratura; analiza godišnjih izvještaja o radu u 1967. god. svih arhivskih ustanova s područja SRH; analiza programa rada za 1968. god. svih regionalnih arhiva s područja SRH s time da su uz obje ove analize izrađene i detaljne primjedbe na izvještaj, odnosno na program rada svake pojedine arhivske ustanove; izrada izvještaja o izvršenoj instruktaži u regionalnim arhivima Pazin i Rijeka, kao i daljih primjedaba u vezi s tom instruktažom; dogovori sa zainteresiranim organima i ustanovama u pogledu eventualnih korekcija plana mreže arhivskih ustanova na području SRH, odnosno izmjene teritorijalnog djelokruga nekih arhivskih ustanova; dogovori s pravnom službom Rep. sekretarijata za kulturu i predstavnicima srodnih službi radi pripreme novih propisa o stručnim ispitima; izrada pregleda poslova šireg značaja što ih obavljaju regionalne arhivske ustanove; izvještaj o toku evidencije arh. građe izvan arhiva na području SRH; prilozi za

elaborata o problematici stručnih kadrova; pomoć u izradi godišnjeg plana rada Savjeta, te dnevnog reda i materijala za pojedina njegova zasjedanja kao i pomoć u vođenju i redigiranju zapisnika s tih zasjedanja i u razradi njihovih zaključaka.

Za savezni simpozij u Beogradu izrađen je koreferat na temu: »O nekim pitanjima sakupljanja i obrade historijske građe iz NOB-a«.

Riješeno je svih 180 prispjelih podnesaka kojima su stranke tražile potvrde o osobnim pravima ili prijepise dokumenata. Isto je tako riješeno i svih 16 zahtjeva upućenih Arhivu od raznih organa i organizacija koje su tražile posudbu izvorne arhivske građe.

Izvršeni su svi poslovi vezani uz investicione radove izvedene na temelju posebno odobrenih sredstava u tu svrhu. Svim tim radovima znatno su poboljšani uvjeti za čuvanje građe u spremištima, a isto je tako poboljšana i sigurnost građe.

Od opreme završene su nabavke vatrogasnih aparata za suho gašenje i brentača, te aparata za kopiranje dokumenata. Uz to su izvršene nabavke: aparata za dezinfekciju arhivskih spremišta i građe; dopunske opreme za foto-laboratorij (aparat za automatsko razvijanje filmova, aparat za kopiranje filmova, dva aparata za čitanje mikrofilmova); 7 metalnih ormara za pohranu arh. građe i mikrofilmova; motorno vozilo za prijevoz arhivske građe, kombi tipa »Servis« proizvodnje tvornice u Novom Mestu. Za sve navedene radove i opremu utrošen je ukupan iznos od 122.750 ND.

Pored toga, iz sredstava redovne dotacije dobivene na temelju ugovora s Republičkim fondom za unapređenje kulturnih djelatnosti, izvršeno je također niz manjih građevinskih i obrtničkih radova u raznim spremištima Arhiva, a usmjerenih prije svega što boljoj sigurnosti građe u spremištima (metalni kapci na prozorima, željezne rešetke na prozorima, osiguranje spremišnih vrata i sl.). Isto je tako izvršena iz ovih sredstava i nabavka razne opreme za spremišta kao: metalnih ormara za smještaj građe; kutija (kartonskih) za arhivsku građu; kutija za mikroteku; higrometara za mjerenje vlage u spremištima i sl. Posebna je pažnja obraćena i dopuni opreme Laboratorija za konzervaciju, za koji su nabavljene: komora (termostat) za starenje spisa; aparat za mjerenje i kontrolu kiselosti te poseban higrometar za papir. Uz to je za isti laboratorij nabavljena i višegodišnja zaliha uvoznog materijala potrebnog za restauriranje (svila, japanski papir, škrobljeno platno).

Radi poboljšanja higijensko-tehničkih uvjeta rada i ove je godine nabavljena veća količina radnih ogrtača.

Izvršeno je niz predradnji u vezi s pripremom dokumentacije i troškovnika za uređenje novih gromobrantskih instalacija u smislu najnovijih propisa o tim instalacijama. Troškovnici su izrađeni.

## II. Vanjska služba

Posjećene su i pregledane 63 registrature republičkih organa uprave, ustanova i organizacija. U svim registraturama zapisnički je konstatirano zatečeno stanje i načinjen popis registraturne građe po serijama, odnosno grupama.

Posjećeno je ukupno 23 registrature, i to: 10 u vezi s organizacionim promjenama kod imalaca; 7 u vezi s preuzimanjem arhivske, odnosno registraturne građe; 2 u vezi s preseljenjem građe i 4 u vezi sa sređivanjem građe (na poziv imao). Uz to još: 2 u vezi s boljim smještajem i osiguranjem građe; 6 radi provjeravanja količine građe.

Posjećeno je 30 registratura radi provjere jesu li provedene mjere koje su dogovorene ili određene prilikom prethodne posjete.

Registraturno spremište Narodne banke u podrumskim prostorijama Oktogona (Ilica br. 5) posjećeno je 5 puta (nadziranje spremišta, kontrola vlažnosti, temperature i čišćenja).

Pregledani su interni propisi o registraturnoj građi Jugoslavenske banke za spoljnu trgovinu, Filijale u Zagrebu, a s Privrednom bankom u Zagrebu održan je dogovor o izradi takvih propisa za njenu internu upotrebu.

Praćena je redovno službena štampa, a prvenstveno Službeni list SFRJ i Narodne novine SRH.

Pokrenuto je 20 postupaka izlučivanja bezvrijedne građe u registraturnama, a 16 ih je dovršeno. Završeno je još 7 postupaka izlučivanja od kojih su 4 pokrenuta u 1966, a tri u 1967. godini.

U svrhu priprema i davanja uputa za provođenje izlučivanja posjećeno je 30 registratura.

#### *Akcija popisivanja arhivske građe izvan arhiva*

Prema zaključku Arhivskog savjeta Hrvatske ovaj Arhiv Hrvatske i u 1968. godini rukovodi organiziranjem ove akcije u cijeloj republici.

Zatraženi su, primljeni i pregledani planovi rada regionalnih arhiva u ovoj akciji popisivanja. Na osnovi tih planova raspoređena su i doznačena regionalnim arhivima raspoloživa novčana sredstva. Povremeno su davane upute regionalnim arhivima koje su oni tražili u vezi s provođenjem akcije.

Posebno je Arhiv Hrvatske na svojem području u okviru akcije izvršio ove poslove:

- načinjen je plan rada za popisivanje arhivske građe izvan arhiva u 1968. god. i prema vrstama arhivske građe određeni su stručni radnici koji će građu popisati;
- izvršena su 24 posjeta imaočima arhivske građe koja dolazi u obzir za popisivanje;
- nastavljeno je i dovršeno popisivanje arhivske građe kod Pravoslavne eparhije zagrebačke; popisano je 198 registraturnih jedinica na kartice, a zatim su izrađeni popisi posebno za svaki od 3 arhivska fonda koji se nalazi kod Eparhije;
- nastavljeno je popisivanje srednjovjekovne arhivske građe Provincijalata franjevac trećoredaca u Zagrebu (Ksaver), gdje je pohranjena vrlo vrijedna građa iz raznih krajeva Hrvatske. Obradeno je i napisano su regesta za 146 pergamena;
- izvršeno je popisivanje i opis građe Provincijalata dominikanaca u Zagrebu. Izrađen je inventar spisa i knjiga, te pregled sadržaja građe;
- popisana je građa kod Odbora islamske vjerske zajednice u Zagrebu (28 svežnjeva spisa i 16 uredskih knjiga);
- izvršeno je popisivanje građe kod Evangelističke crkve (biskupija) za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu (20 kutija spisa, 11 uredskih knjiga).

Posjećen je Institut za migracije Matice iseljenika Hrvatske radi osnivanja zbirke arhivske građe i vođena je prepiska s Historijskim arhivom u Splitu i Urbanističkim biroom u Splitu radi osnivanja »Arhivske zbirke Dyggve« kod istog Biroa. Osim navedenoga davane su povremeno usmene upute regionalnim arhivima u pogledu osnivanja zbirki.

Primljeni su na duže razgovore, davanje uputa i konzultacije o raznim arhivskim pitanjima i poslovima direktori i arhivski radnici iz regionalnih arhiva s područja SRH (sveukupno 83 konzultacije), 5 inozemnih arhivskih radnika i grupa polaznika arhivističkog tečaja u Beogradu.

Izvršeni su terenski instruktajni obilasci 5 regionalnih historijskih arhiva, i to: **HA Karlovac** (pregled postojećih arhivskih spremišta; dogovori o novoj zgradi koju će Općinska skupština Karlovac dati za arhivsku ustanovu; posjet arhivskoj izložbi); **HA Bjelovar** (pregled zgrade dodijeljene ovoj ustanovi od Općinske skupštine Bjelovar; razgovori u Općinskom komitetu KPH o teku-

ćim problemima arhivske ustanove; posjet sabirnom centru u Križevcima i razgovor s rukovodiocima Općinske skupštine Križevci o arhivskoj službi na području ove općine); **HA Pazin** (pregled zgrade adaptirane za ovu arhivsku ustanovu; pregled postojećih arhivskih spremišta; dogovor o provedbi izvanrednih mjera zaštite; posjet arhivskoj izložbi postavljenoj u Pazinu od HA Rijeka); **HA Varaždin** (poslovi evidencije građe izvan arhiva: pregled arhivskih spremišta; obilazak dvorca Jalkovec, koji se predviđa za novi smještaj ove arhivske ustanove); **HA Dubrovnik** (pitanje dopunskih arhivskih spremišta; evidencija građe izvan arhiva; obilazak zbirke Bogišić u Cavtatu i pregled načina čuvanja građe u toj zbirci).

Podaci prikupljeni prilikom posjećivanja registratura unošeni su u evidencije Vanjske službe.

Evidentirano je 13 novoosnovanih registratura.

Izvršen je terenski obilazak raznih objekata izvan Zagreba koji bi mogli doći u obzir kao dopunska spremišta Arhiva Hrvatske. S tim u vezi prikupljena je dokumentacija i vođeni su razgovori s nadležnim organima u Varaždinu radi korištenja dvorca »Opeka« kao takvog pomoćnog spremišta.

Organizirano je naplaćivanje doprinosa od privrednih organizacija na ime sufinanciranja Arhiva Hrvatske u smislu »Modaliteta« što ih je odredilo Izvršno vijeće Sabora SRH.

Vršeni su razni proračuni i procjene da bi se utvrdio temeljni način naplaćivanja doprinosa (za pojedine izvršene usluge ili globalno) u sufinanciranju. Izrađena je i od upravnog odbora Arhiva prihvaćena tarifa za određivanje visine udjela za pojedinu privrednu organizaciju, a na osnovi količine registraturne građe u njenoj registraturi. U vezi s tim posjećeno je 6 privrednih organizacija radi provjeravanja i točnijeg utvrđenja količina te građe.

Od 89 privrednih organizacija što ih Arhiv vodi u evidenciji odabrano je 48 kojima se za 1968. god. mogao utvrditi doprinos. Ovima je upućen opsežan dopis u smislu »Modaliteta« i priložen račun na iznos udjela koji radna organizacija ima uplatiti. (Račun nije poslan za ovu godinu onim privrednim organizacijama koje imaju vrlo malo registraturne građe, zatim onima koje su nedavno osnovane i onima kod kojih su do sada usluge od strane Arhiva bile minimalne, a objektivne potrebe nisu ni tražile da te usluge budu veće).

Ukupno je od 48 spomenutih privrednih organizacija zatraženo 26.620,75 ND, što iznosi 3,05% od budžeta Arhiva Hrvatske za 1968. god. Do 30. XII t. g. zatražene udjele uplatilo je 27 privrednih organizacija u ukupnom iznosu od 12.237,05 ND što iznosi 1,6% od ukupnog budžeta Arhiva za 1968. god. odnosno 46% od ukupnog iznosa koji bi privredne organizacije trebale da uplate u ovoj godini.

Četiri privredne organizacije zatražile su naknadno dalja objašnjenja u pogledu plaćanja određenog udjela. Pet organizacija je odbilo da plati traženi udjel s obrazloženjem da se ne smatraju obaveznim učestvovati u sufinanciranju arhivske službe, a 16 privrednih organizacija nije, unatoč urgiranju ni na koji način reagiralo na poziv za uplatu.

Sklopljena je pogodba i načinjen ugovor s Institutom za građevinarstvo Hrvatske o sređivanju i popisivanju građe u registraturi Instituta. Sređeno je i popisano (na 1469 kartica) 86 t. m polica povezane, nerasturene građe. Dobar dio ove građe je radi jednoobraznosti u toku sređivanja presložen.

U vezi s raznim nepredviđenim poslovima Arhiva i arhivske službe, radnici vanjske službe izvršili su još 26 posjeta raznim ustanovama i prisustvovali na 9 sastanaka.

Izvršeni su brojni dogovori s predstavnicima crkvenih organizacija radi rješenja problema čuvanja, zaštite i sređivanja crkvenih arhiva. Pitanje je svestrano razmotreno i s nadležnim organima i srodnim ustanovama. Izrađeno je i nekoliko referata o ovoj problematici.

### *Preuzimanje arhivske građe*

Sveukupno je preuzeto: 168 kom. pom. knjiga; 4 sanduka kartoteka; 826 kom. svežanja spisa; 343 lista pojedinačnih spisa; 5 kom. glagoljskih fragmenata; 58 kutija razne građe; 26 kom. stampata; 30 kom. novina; 25 kom. novinskih izrezaka; 640 kom. kserokopija dokumenata; 1.328 kom. mikrofilmskih snimaka; 7 spec. vojnogeograf. karata; 323 kom. avionskih snimaka; 22 kom. filma i 1 tabela.

Od toga je zamjenom dobiveno 687 kom. mikrosnimaka iz Slovačke. Poklonom je dobiveno: 5 pergamentskih glagoljskih fragmenata iz XV st. (dar akad. V. Radauša); 109 listova i 8 kutija razne građe. Otkupljeno je: 50 kut. građe izvršena je. Sveukupno je izrađen detaljniji opis sadržaja za 108 kut., što znači da je ugovoreni zadatak premašen za 23 kutije građe.

Popisivanje skupine Locus credibilis II. Predviđena izrada daljih 162 regesta izvršena je. Sveukupno je izrađeno 335 regesta, pa je prema tome ugovoreni zadatak premašen za 173 regesta.

Popisivanje fonda »Banski spisi«. Predviđena izrada daljih 140 regesta izvršena je, i uz to je zadatak premašen za 6 regesta.

Nastavljen je rad na popunjavanju rubrike »Bibliografija« u Vodiču kroz arhivsku građu Arhiva Hrvatske, a isto tako i rad na prikupljanju bibliografije i podataka o građi za našu historiju u stranim arhivima. Ukupno je izrađeno 100 bibliografskih jedinica.

Nastavljena je izrada i postavljanje novih naljepnica na kutije u spremištu Marulićev trg. Postavljeno je 3.500 naljepnica koliko ih predviđa i godišnji program rada.

Novi razmještaj građe u spremištu na Kaptolu. Izvršeni su višekratni razgovori s predstavnicima Prvostolnog kaptola radi izvršenja ovog zadatka. Posao još nije okončan, a sva je prilika da neće biti ni do kraja 1969. god. jer kaptolska uprava vezuje novi razmještaj građe uz denacionalizaciju nekih svojih objekata. Izvršene su pripreme za preuzimanje registraturne građe kaptolske kancelarije iz razdoblja 1900—1918. god.

Redovni stručno-tehnički poslovi. Ažurno su i uredno obavljani svi redovni stručno-tehnički poslovi vezani uz spremište Marulićev trg i Kaptol 27, te uz dežurnu službu u čitaonici i vođenje propisanih evidencija. Poslovi su obuhvatali: redovni nadzor nad spremištima; kontrolu vlage i temperature; zračenje prostorija; brigu u vezi s raznim građevinskim i obrtničkim radovima koji su izvođeni u spremištima; poslove vezane uz nabavku opreme; izdavanje građe za čitaonicu, za laboratorije i za rad službenicima; posudba i prijevoz građe. Poslovi su obuhvatali i traženje građe iz Nadbiskupskog arhiva, te posudbu te građe za rad u čitaonici. Uredno su vođene evidencije, tj. upisi u:

### **III. Analitičko-studijska i tehnička obrada arhivskih fondova i zbirki**

#### **A) Odjel za stariju građu:**

- Rad na sređivanju fonda Drašković. Godišnjim programom predviđena izrada 564 regesta završena je. Izrađeno je 803 regesta, što znači da je ugovoreni zadatak premašen za 239 regesta.
- Rasformiranje fonda »Akvizicije«. Predviđena obrada daljih 85 kut. građe izvršena je. Sveukupno je izrađen detaljniji opis sadržaja za 108 kut., što znači da je ugovoreni zadatak premašen za 23 kutije građe.
- Popisivanje skupine Locus credibilis II. Predviđena izrada daljih 162 regesta izvršena je. Sveukupno je izrađeno 335 regesta, pa je prema tome ugovoreni zadatak premašen za 173 regesta.
- Popisivanje fonda »Banski spisi«. Predviđena izrada daljih 140 regesta izvršena je, i uz to je zadatak premašen za 6 regesta.
- Nastavljen je rad na popunjavanju rubrike »Bibliografija« u Vodiču kroz arhivsku građu Arhiva Hrvatske, a isto tako i rad na prikupljanju bibliografije i podataka o građi za našu historiju u stranim arhivima. Ukupno je izrađeno 100 bibliografskih jedinica.
- Nastavljena je izrada i postavljanje novih naljepnica na kutije u spremištu Marulićev trg. Postavljeno je 3.500 naljepnica koliko ih predviđa i godišnji program rada.
- Novi razmještaj građe u spremištu na Kaptolu. Izvršeni su višekratni razgovori s predstavnicima Prvostolnog kaptola radi izvršenja ovog zadatka. Posao još nije okončan, a sva je prilika da neće biti ni do kraja 1969. god. jer kaptolska uprava vezuje novi razmještaj građe uz denacionalizaciju nekih svojih objekata. Izvršene su pripreme za preuzimanje registraturne građe kaptolske kancelarije iz razdoblja 1900—1918. god.
- Redovni stručno-tehnički poslovi. Ažurno su i uredno obavljani svi redovni stručno-tehnički poslovi vezani uz spremište Marulićev trg i Kaptol 27, te uz dežurnu službu u čitaonici i vođenje propisanih evidencija. Poslovi su obuhvatali: redovni nadzor nad spremištima; kontrolu vlage i temperature; zračenje prostorija; brigu u vezi s raznim građevinskim i obrtničkim radovima koji su izvođeni u spremištima; poslove vezane uz nabavku opreme; izdavanje građe za čitaonicu, za laboratorije i za rad službenicima; posudba i prijevoz građe. Poslovi su obuhvatali i traženje građe iz Nadbiskupskog arhiva, te posudbu te građe za rad u čitaonici. Uredno su vođene evidencije, tj. upisi u:

knjigu primljene arhivske građe; knjigu građe koja odlazi u laboratorije; dnevnike spremišta.

- Izvršena su istraživanja u fondovima starije građe (od srednjeg vijeka do god. 1848.) radi skupljanja dokumentacije o historijskom razvoju Lepoglave. Proučeni su inventari i vodiči radi utvrđivanja fondova koje treba pregledati. Iz odabranih 9 fondova detaljnim su pregledom evidentirani pojedinačni dokumenti koji se odnose na Lepoglavu i koji će se registirati.

#### B) Odjel za noviju građu:

- Nastavljen je rad na obradi građe predsjedništva Zemaljske vlade Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Godišnjim programom predviđena je izrada sadržajne fizionomije za 200 kut. građe, a obrađeno je 240 kutija, pa je prema tome ugovoreni zadatak premašen za 40 kut.
- Sređivanje građe unutrašnjeg odjela Zemaljske vlade Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Sređeno je 300 kut. rinfuzne građe. Građa je sređena po registraturnim periodima, unutar tih perioda po arhivskim oznakama, korjenitim brojevima i registraturnim brojevima, te je uložena na svoje odgovarajuće mjesto u seriji. Time je prvi dio programiranog godišnjeg zadatka završen. Drugi dio godišnjeg zadatka sastojao se u reviziji serije, tj. njenih 1800 kut., što je i izvršeno.
- Nastavljen je rad na sređivanju rukopisne ostavštine Artur Benko Grado. Obradene su 22 kut. građe, te je izrađeno 2773 indikativnih regesta. Građa je svrstavana u 4 serije i 6 podserija.
- Nastavljen je rad na reviziji Grafičke zbirke, inventariziranju listova i redigiranju inventara. Redigirano je i inventarizirano 1448 grafičkih listova u osam tematskih grupa. Ovim je godišnji programirani zadatak završen.
- Rađeno je na sređivanju rinfuzne građe fondova iz oblasti financija (1934—1946). Ukupno oko 340 kut. građe i 122 pomoćne knjige. Građa je sređena po fondovima. Sa 90% dovršen je i rad na sređivanju građe unutar fondova na serije.
- Izrađen je referat (254 str. teksta) o upravi poljoprivredom u zadnjih 100 godina.
- Završen je rad na analitičkoj obradi građe Direkcije JDŽ u Zagrebu (1920—1941). Izrađen je inventar i prijepis sastavka o sadržajnoj fizionomiji građe, koji je i kolacioniran.
- Istraživanje u fondovima organa i organizacija iz perioda 1848—1945. god. radi skupljanja dokumentacije o historijskom razvoju Lepoglave. Proučeni su inventari i vodiči radi utvrđivanja fondova koje treba pregledati. Redigiran je popis takvih fondova i utvrđen operativni plan rada. Izvršena analitička obrada građe na osnovi detaljnih inventara, kartoteka, vodiča, pomoćnih kancelarijskih knjiga i drugih evidencija, a u slučaju pomanjkanja detaljnih evidencija na osnovi ličnih uvida u građu slijedećih fondova i zbirki:
  1. Kulturno-tehnički ured Zemaljske vlade u Zagrebu (176 svežnja)
  2. Vodni arhiv u Zagrebu (54 svežnja)
  3. Predsjedništvo Zemaljske vlade u Zagrebu — građa s oznakom 6—5 i 6—18 (kulturni spomenici) 1869—1921.
  4. Unutrašnji odjel Zemaljske vlade u Zagrebu građa s oznakom IV—9, V—8, VII—2 do 5, X, XI (1869—1921)
  5. Odjel za bogoštovlje i nastavu Zemaljske vlade u Zagrebu (1869—1921)

6. Odjel za pravosuđe Zemaljske vlade u Zagrebu (1869—1921)
7. Ministarstvo pravosuđa NDH (1941—1945)
8. Hrv. slav. namjesništvo u Zagrebu (1854—1861)
9. Namjesničko vijeće u Zagrebu (1861—1869)
10. Varaždinska županija (1850—1924) — 820 kutija i 21 knjiga
11. Zbirka »veleposjeda«
12. Zbirka »zemljišne zajednice« (16 svež.)
13. Zbirka »stampata« (stampata) cca. 6.500 kom.
14. Fondovi iz oblasti trgovine i opskrbe.

- Započet je rad na izradi prototipa inventara za građu kotarskih oblasti.
- Redovni stručno-tehnički poslovi u arhivskim spremištima. Svi su ovi poslovi ažurno i uredno obavljeni u spremištima ovoga odjela: Jezuitski trg, Visoka ul., Opatička ul., Medvedgradska ul. i Slavetić. Poslovi su obuhvatali: redovni nadzor nad spremištima; kontrolu vlage i temperature; zračenje prostorija; brigu u vezi s raznim građevinskim i obrtničkim radovima koji su izvođeni u spremištima; poslove vezane uz nabavku opreme; izdavanje građe za čitaonicu, za laboratorije i za rad službenicima; posudbu i prijevoz građe. Uredno su vođeni dnevnici spremišta.

#### IV. Stručno usavršavanje, suradnja s nastavom, popularizacija arhivske djelatnosti.

Na radnim sastancima (stručnog kolegija, odjela i radne zajednice) raspravljana su važnija stručna pitanja proizišla iz problematike ostvarenja godišnjeg programa rada.

Pripremljena su predavanja za arhivistički tečaj, i to za predmete koje predaje petorica stručnjaka iz ovog Arhiva, a isto su tako pripremljena i potrebna nastavna pomagala. Pružena je pomoć Društvu arh. radnika Hrvatske i Savezu društava arh. radnika Jugoslavije u njihovu radu.

Pripremljena je i postavljena izložba »Portreti historijskih ličnosti« na temelju starog i novoobrađenog dijela grafičke zbirke ovog Arhiva. Uz grafičke listove izloženi su i odgovarajući dokumenti. Izložba je otvorena početkom septembra, a otvorena je svakog dana od 8 do 14 sati i nedjeljom od 10 do 13 sati. Izrađen je i publiciran katalog izložbe (28 str. teksta i 6 reprodukcija) u tiraži od 1.000 primjeraka. Na izložbi je bilo ukupno 1.209 posjetilaca. Ostatak će otvorena do travnja 1969. godine. Izložbu i sam Arhiv posjetilo je više grupa školske omladine i studenata, te polaznici arhivskog tečaja iz Beograda.

#### Ostali poslovi

- a) Organizacija tromjesečnog arhivističkog tečaja. Izvršeni su, ponajprije, opsežni pripremni radovi, kao što su: utvrđivanje definitivnog programa nastave, uz njegovo odobrenje od Arh. savjeta Hrvatske; raspisi i korespondencija sa zainteresiranim ustanovama i organizacijama koje imaju kandidate za tečaj, te dogovori s njima o svim pojedinostima; dogovori s predavačima (ukupno njih 10), posebno s onima iz drugih ustanova (tj. s onima koji nisu radnici Arhiva Hrvatske) uz izradu rasporeda predavanja; raspored materijalne pomoći polaznicima tečaja, i sl. Tečaj je započeo točno prema planu, tj. 5. IX t. g., uz učešće 28 polaznika, od čega ih je: 16 iz arhivskih ustanova, a ostali su iz srodnih ustanova koje imaju značajnije zbirke arhivske građe. Na tečaju se održava tjedno po 24 sata predavanja i vježbi. Tečaj je trajao do 5. XII 1968. Predavanja i vježbe odvijali su se redovito i uspješno, a pohađanje je bilo uredno. Pet radnika Arhiva Hrvatske učestvovali su kao predavači, a jedan kao tajnik tečaja. Na kraju tečaja ispitima su pristupila 22 kandidata.

- b) Ranija izložba ovoga Arhiva, također s građom iz grafičke zbirke (vedute starih gradova), prenesena je i postavljena prošle godine u nizu gradova na području SR Srbije i APV-a. I ove je godine nastavljena ta kult.-prosvjet. akcija međurepubličke suradnje arhivskih ustanova, pa je ova izložba bila otvorena u Somboru i Subotici, te u nizu manjih mjesta APV-a. Posvuda je izazvala živ interes. Dragocjenu pomoć u provedbi ove akcije pružile su arhivske ustanove APV-a.
- c) Posudbom svoje izvorne arhivske građe ili fotokopija dokumenata, kao i stručnim informacijama, Arhiv Hrvatske je pružio pomoć brojnim drugim kulturnim ustanovama s područja SRH u postavljanju i uspjehu njihovih izložbi i u srodnim akcijama. Tako npr. Povijesnom muzeju Hrvatske u Zagrebu, Hist. arhivu Karlovac, Hist. arhivu u Rijeci, Naučnoj biblioteci u Rijeci, Muzeju revolucije naroda Hrvatske u Zagrebu, Muzeju revolucije u Puli, Vojno-pomorskom muzeju u Splitu, Školskom muzeju u Zagrebu.
- d) Poslovi vezani uz razmjenu arhivskih stručnjaka između SFRJ i Italije, koji su konvencijom o kulturnoj suradnji povjereni Arhivu Hrvatske.
- e) Poslovi vezani uz rad Ispitne komisije za stručne ispite arhivskih radnika s područja SRH, a koja komisija postoji pri ovom Arhivu.

U proljetnom ispitnom roku prijavila su se za polaganje ispita 2 kandidata, a za polaganje popravnog ispita 4 kandidata. Od prijavljenih kandidata za čitav ispit pristupio je jedan i položio ga. Popravnim ispitima prisustvovali su svi prijavljeni kandidati. Položila su ga dvojica, a druga dvojica nisu s time što je jedan od kandidata izgubio pravo na dalje polaganje ispita. U jesenskom ispitnom roku prijavio se jedan kandidat i položio ispit.

## V. Naučni rad, publikacije i rad čitaonice

Pripremljen je za štampu dalji tekst naučno-kritičkog izdanja »Zaključci Hrvatskog sabora«. Ukupno je transkribirano 628 str. originalnog teksta (479 iz XII knj. i 149 iz knj. XIIIa), što je dalo 500 tipkanih stranica teksta. Tekst je kolacioniran i korigiran a izrada kazala je u toku.

Pripremljeno je i predano u štampariju 516 str. rukopisa za VI sv. ove publikacije. Prije predaje u štampariju izvršena je još jedna revizija teksta, te opsežni redaktorski zahvati. Štampanje ovog VI sv. Zaključaka Hrvatskog sabora je u toku.

Isto je tako u sasvim završnoj fazi i štampanje X sv. Arhivskog vjesnika, u kojem je sadržano, uz ostalo, i 9 priloga arhivskih radnika Arhiva Hrvatske. U toku je priprema rukopisa za XI sv. ovog godišnjaka.

Dovršen je rad na izradi regesta za historiju SKJ u periodu 1919—1923. god. po dokumentima iz fondova ovog Arhiva. Sveukupno je izrađeno 1.179 regesta.

Dovršen je glavni dio posla na redigiranju zbornika odabrane arhivske građe i to:

- a) za historiju agrarnih odnosa u Hrvatskoj;
- b) za historiju saobraćaja u Hrvatskoj;

c) iz dnevnika i korespondencije Vjekoslava Spinčića.

Preostali su jedino još neki poslovi prijepisa i kolacioniranja čistopisa. Nastavljen je rad na izradi skripata za historiju upravnih i pravosudnih institucija u Hrvatskoj 1848—1941, kao i skripata za arhivistiku.

Nastavljen je rad na dopunjavanju i usavršavanju informativnih pomagala u dokumentaciono-informativnom centru Arhiva. Kao rezultat rada na evidenciji građe izvan arhivskih ustanova (iskazanog u ovom izvještaju u rubrici II, 9. pasus) u centar postepeno pristižu izrađene evidencije. Za ovu građu 11 regionalnih arhivskih ustanova dostavilo je ukupno 2.245 str. izrađenih evidencija. Za građu u arhivskim ustanovama primljeno je: dopuna općem inventaru za



32 fonda (32 lista); dopuna vodičima za 100 fondova (338 str.); 35 novih i 71 dopunski matični list, te 2.429 kom. registra.

Čitaonica je bila otvorena svakim danom osim nedjelje u vremenu od 8 do 18 sati. U njoj je radilo 204 istraživača i 39 studenata. Istraživača je bilo: 164 iz SR Hrvatske, 25 iz drugih republika, 15 iz inozemstva; sveukupno su proveli na radu 2087 radnih dana; prosječno ih je dnevno bilo oko 7. Izdano im je na korištenje u čitaonici: 1.820 kutija i 31 svežanj spisa, te 836 kom. pojedinačnih spisa; 996 kom. i 1 kutiju protokola i kazala; 72 kom. geograf. karata, 1 mapa karata, 10 mapa planova, 41 mapa grafičke zbirke i 295 kom. pojedinačnih grafika; 49 kom. planova; 3 kutije i 20 kom. rukopisa; 16 kutija iz fototeke; 575 štampanih knjiga.

U studijske svrhe posuđivana je izvorna arhivska građa naučnim ustanovama, i to: 16 fasc. Hist. institutu JAZU; 9 klišeja i 2 fotografije Institutu za književnost JAZU, 1 rkp. Hist. arhivu Osijek, te 1 kodeks Hist. arhivu u Dubrovniku.

Skoro svim istraživačima koji su radili u Arhivu date su brojne stručne i naučne informacije. 26 takvih opširnih informacija dato je pismenim putem, uglavnom stranim istraživačima.

#### Ostali poslovi

- a) Evidentiranje i mikrofilmsko snimanje, odnosno fotokopiranje arhivske dokumentacije koja se odnosi na seljačku bunu 1573. god. u okviru priprema za proslavu 400-godišnjice te bune. Rad je obuhvatio pregled građe u Arhivu Slovenije u Ljubljani, Zemaljskom arhivu Štajerske u Grazu, te u Državnom arhivu i Ratnom arhivu u Beču. Sveukupno je prikupljeno 639 mikrofilmskih snimaka i 835 kom. kseroks-kopija arhivskih dokumenata koji sadrže mnoge i važne podatke za navedenu temu. Za izvršenje ovih poslova bilo je potrebno nešto preko mjesec dana rada, uključivši i mnogo prekovremenog rada. Uz to su prikupljeni i dragocjeni podaci o daljoj arhivskoj građi koju još treba pregledati u austrijskim arhivima, a isto su tako, putem arhivskih ustanova iz Mađarske, prikupljeni i određeni podaci o arhivskim fondovima u mađarskim arhivima, koje će također trebati pregledati radi pronalazačenja građe o seljačkoj buni 1573. god.
- b) Razrađen je projekt o arhivskim istraživanjima za potrebe Zavoda za zaštitu spomenika kulture.
- c) Pružena je pomoć Direkciji za Savu na organizaciji rada oko izrade jedne publikacije kojom bi se prikazao historijat regulacionih i melioracionih radova vezanih uz Savu, uz korištenje potrebne arhivske dokumentacije iz Arhiva Hrvatske.
- d) Direktor arhiva radio je i u proteklom periodu kao predsjednik Komisije za historijske nauke u Savjetu za naučni rad SRH, te kao član znanstvenog vijeća Instituta za historiju radničkog pokreta u Zagrebu; održao je ciklus od 3 predavanja na »radio-sveučilištu« u Zagrebu, te jedno predavanje na godišnjoj skupštini Društva za proučavanje pomorstva; učestvovao je u pripremi dvaju naučnih savjetovanja; objavio tri naučna rada.

#### VI. Poslovi laboratorija za konzervaciju i restauraciju

- 1) Za potrebe Arhiva Hrvatske restaurirano je:
  - 459 listova dokumenata za historiju SKJ;
  - 75 listova iz knjige zatočenika logora Jasenovac;
  - 159 listova za potrebe izložbe u Arhivu Hrvatske i Hist. arhiva u Rijeci;
  - 33 lista za potrebe čitaonice Arhiva Hrvatske;
  - 677 listova iz pet matičnih knjiga;
  - 428 listova iz fonda Eparhije Plaški.

- 2) Za potrebe regionalnih arhiva:
  - za Historijski arhiv Split restaurirano je 7 pergamena;
  - za Historijski arhiv Zadar restaurirana su 394 lista iz fonda predsjedjalni spisi »Namjesništva«;
  - za Historijski arhiv Dubrovnik restaurirano je 320 listova iz Knjige zapsnika Velikog vijeća Korčule;
  - za Historijski arhiv u Zagrebu restaurirane su 34 pergamene iz serije »Diplomata« gradskog arhiva;
  - za Historijski arhiv u Splitu restaurirano je 366 listova iz dviju matičnih knjiga;
  - za Historijski arhiv u Rijeci restaurirano je 25 listova notarskih spisa.
- 3) Za potrebe drugih arhiva i ustanova:
  - Dovođeno je restauriranje materijala primljenog od Državnog arhiva u Firenzi koji se restaurira u Arhivu Hrvatske na ime pomoći što je naša zemlja pruža spašavanju arhivskog blaga postradalog od poplave u Firenzi; restaurirano je preostalih 711 listova;
  - Restaurirano je 418 listova dokumenata iz fonda Acta Capituli Antiqua Kaptolskog arhiva u Zagrebu;
  - Restaurirano je 8 pergamena iz Franjevačkog samostana na Ksaveru;
  - Restaurirane su 4 stare knjige s 1234 lista za potrebe Medicinskog fakulteta u Rijeci;
  - Restaurirane su 2 geografske karte za Rep. zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu i jedna karta privatnog vlasništva.
- 4) Uvezane su ranije restaurirane arhivske knjige, i to: 2 iz Historijskog arhiva u Dubrovniku, 1 iz Historijskog arhiva u Pazinu, te dvije za Državni arhiv u Firenzi.
- 5) Nastavljeno je sa sistematskom kontrolom vlage u arhivskim spremištima. Ta je kontrola upotpunjena nabavkom još 5 novih higrometara.
- 6) Davane su upute, savjeti i konzultacije radnicima Arhiva i drugih ustanova o preventivnim mjerama, konzerviranju i restauriranju arhivske građe.

#### **Ostali poslovi:**

- a) Razrađen je program, izvršene pripreme i započeta je obuka dvaju preparatora — pripravnika u laboratoriju. Pripravnički staž trajat će 11 mjeseci.
- b) Izvanredni poslovi vezani uz građevinsku adaptaciju i uređenje još jedne radne prostorije za laboratorij, te oko popravka postojeće opreme i nabavki nove opreme laboratorija.
- c) Poduka preparatora Š. Radulića iz Historijskog arhiva u Zadru, koji je proveo 15 dana na praksi u laboratoriju Arhiva Hrvatske.
- d) Pokusi ispitivanja kvalitete i trajnosti materijala koji se upotrebljavaju pri restauriranju.
- e) Izrada opširnijih izvještaja Državnom arhivu u Firenzi i Generalnoj direkciji državnih arhiva Italije u Rimu o postupku restauriranja građe iz Državnog arhiva u Firenzi.

#### **VII. Poslovi foto-laboratorija**

Izrađeno je ukupno 129.169 mikrofilmskih snimaka, od čega 121.740 za potrebe Arhiva u svrhe zaštite izvorne arhivske građe, a 7.429 snimaka po narudžbama stranaka. Uz to je izrađeno 5.254 kom. fotokopija, od čega 3.547 kom. za potrebe Arhiva Hrvatske, a 1.707 kom. po narudžbama stranaka.

### **Posebni poslovi**

- a) Premašenje ugovorenog godišnjeg programa za oko 4.800 fotokopija. Naime, mikrofilmskih snimaka je izrađeno 1.231 kom. manje od godišnjeg plana, ali je fotokopija napravljeno 4.954 kom. više od planiranog broja u godišnjem programu rada. Obračunom potrebnog radnog vremena za jedan i drugi posao dobije se navedeni premašaj godišnjeg programa za oko 4.800 kom. fotokopija.
- b) Osjetnije povećan obim poslova vezanih uz dogovore i pregovore (u Ljubljani i Zagrebu) oko nabavke dopunske laboratorijske opreme, te uz nabavku neperforiranih filmova.

### **VIII. Poslovi biblioteke**

Uredno su i ažurno izvršeni svi redovni poslovi biblioteke. Knjižni fond povećan je za 178 djela u 214 svezaka, od čega kupnjom 22 djela, poklonom 47, a zamjenom 110 djela. Izrađeno je 331 kartica za kartoteku knjižnice, i sve su uložene. Provedeno je 600 brojeva časopisa. Uvezano je 15 knjiga, a popravljen je uvez na 12 knjiga. Na čitanje je izdano 894 knjige, od čega u čitaonici 575 knjiga. Ažurno je vođena cjelokupna korespondencija povezana s nabavkom, zamjenom, dostavom izvještaja o prinovama za centralni katalog, kao i ona u vezi s traženim informacijama.

Nastavljena je izrada tekuće arhivističke bibliografije. Pregledani su i obrađeni pristigli časopisi, te je izrađeno i u kartoteku uloženo 1191 kartica — bibliografska jedinica.

Uredno su izvršeni svi poslovi raspačavanja arhivskih publikacija. Sveukupno je raspačano 625 kom. tih publikacija.

### **Ostali poslovi**

- a) Izvršene su korekture štamparskih otisaka za arhivske publikacije, posebno korekture i tehnička redakcija godišnjaka »Arhivski vjesnik«. Pripremljen je tekst, te izvršene korekture štamparskih otisaka izložbenog kataloga koji je objavljen uz novu izložbu Arhiva.
- b) Priprema evidencija pohranjenih u dokumentaciono-informativnom centru Arhiva za poseban smještaj u slučaju izvanrednih opasnosti.

### **Z a k l j u č a k**

Ocjenjujući izvršene poslove u cjelini, možemo kao važnija ostvarenja prije svega spomenuti sve one poslove koji su izvršeni radi usavršavanja materijalno-tehničke zaštite arhivske građe pohranjene u spremištima (građevinskoinstal. radovi, oprema spremišta, sigurnosne mjere i sl.). Svi radovi izvršeni u ovom pravcu znatno su doprinijeli ne samo boljem nego i sigurnijem čuvanju arhivske građe.

Dalje treba istaći i razmjerno obiman rad na usavršavanju općih akata ustanove, jer je tim radom razmjerno dosta učinjeno na usavršavanju i samoupravljanja i raspodjele osobnih dohodaka prema rezultatima rada. Uz to, otvaranje radnih mjesta i primanje dvoje pripravnika u Arhiv.

Od stručnih rezultata smatramo da treba posebno naglasiti: pomoć regionalnim arhivskim ustanovama; rezultate organizacije i provedbe evidencije arhivske građe izvan arhiva; rezultate postignute na restauraciji arhivske građe, među ostalim i na restauraciji građe iz Državnog arhiva u Firenzi, za što je

Arhiv Hrvatske dobio i pismena priznanja, kako od spomenutog Arhiva u Firenzi, tako i od Generalne direkcije talijanskih državnih arhiva u Rimu; usluge istraživačima, jer je i za ove poslove Arhiv Hrvatske dobio priznanje na nedavno održanom Kongresu arhivskih radnika Jugoslavije na kojem je istaknuta velika korist što je istraživačima pružao izrađeni »Vodič kroz arhivsku građu Arhiva Hrvatske«; isto je tako odati priznanje i uslugama koje istraživači dobivaju u čitaonici ovog Arhiva; organizaciju arhivističkog tromjesečnog tečaja, koji je po općem priznanju bio uspješan i koristan za arhivsku službu u Republici; arhivske izložbe koje je sam Arhiv organizirao, te pomoć drugim kulturnim ustanovama u njihovoj izložbenoj aktivnosti.

Isto tako treba spomenuti i postignute naučne rezultate. Oni se ogledaju prije svega u novim svescima Zaključaka Hrvatskog sabora i Arhivskog vjesnika, koji se nalaze u štampi. Osim toga vidljivi su i iz vrlo dobrih rezultata koji su postignuti ove godine na sabiranju građe iz domaćih i stranih arhiva o seljačkoj buni 1573. god.

Konačno treba naglasiti i to da je sveukupno veliki obim, kako programiranih tako i vanplanskih poslova, neophodno zahtijevao da dio arhivskih radnika ove ustanove uloži i mnogo prekovremenog rada za njihovo izvršenje.

Briga za ostvarenje vlastitih prihoda ustanove bila je također dobra. Mnogo je napora uloženo za realizaciju takvih prihoda, a objektivno uzevši poznata je činjenica da ova ustanova po karakteru svoga rada ima razmjerno skromne mogućnosti da ostvari takve prihode. Ako financijski gledamo, ostvarene cifre i nisu tako visoke, potrebno je naglasiti da su zaista ulagani napori kako bi se sve postojeće mogućnosti što više iskoristile. Pri tome treba pak voditi računa da redovna dotacija u iznosu od N. Din. 747.500 dobivena za ovogodišnji program rada, predstavlja zapravo skromna sredstva ako se uzme u obzir da je u ustanovi zaposleno 40 radnika. Koeficijent odnosa između iznosa dotacije i broja zaposlenih radnika u drugim ustanovama mnogo je povoljniji.

Financijsko poslovanje odvijalo se uredno i ažurno. Na završni račun za 1967. god. kao i periodične obračune, Služba društvenog knjigovodstva nije dala nikakve primjedbe.

Ocjenjujući postignute rezultate u njihovoj cjelini treba, uz sve što je već rečeno, uzeti u obzir i razmjerno teške uvjete rada pod kojima radnici Arhiva obavljaju svoje poslove. Pri tome se ne radi samo o činjenici da je ustanova dekoncentrirana na sedam raznih mjesta, od čega u šest raznih objekata na području grada Zagreba i jednom izvan Zagreba, već se teškoće sastoje prvenstveno u tome, što je većina radnih prostorija nepodesna za rad s arhivskom građom i što je broj tih radnih prostorija premalen, pa veći broj radnika radi na previše skućenom prostoru te su higijensko-tehnički uvjeti rada vrlo teški.

Sumirajući iskustva i najvažnije potrebe iz prakse ostvarenja godišnjeg programa rada ističu se ovi problemi:

- da nadležni organi Republike uvažavaju prioritet rješavanja smještaja Arhiva Hrvatske, koji se od svih kulturnih ustanova nalazi u najtežoj situaciji uzrokovanoj dekoncentracijom, nepodesnošću i daleko premalim brojem radnih i naročito spremišnih prostorija; bilo bi potrebno da se u 1969. god. nastavi i izradi bar još jedan dio projektne dokumentacije za predviđenu novu zgradu Arhiva; osnovni problemi sigurnosti dragocjene historijske dokumentacije, smještene u ovom nacionalnom arhivu, neizbježno traže kontinuirane napore u rješavanju ovog smještajnog problema;
- da nadležni organi ubrzaju postupak donošenja novih i efikasnijih propisa o čuvanju registrature građe, tj. arhivske građe u nastajanju; bez takvih propisa nedovoljne su zaštitne mjere koje poduzima ovaj Arhiv;
- da se u programu rada za 1969. god. posveti još veća briga evidenciji građe izvan Arhiva, u smislu zaključaka Arhivskog savjeta Hrvatske;

- uslijed poznate potrebe da se ubrza rad na evidenciji arhivske građe izvan arhiva nameće se potreba da se što solidnije i dugoročnije postavi organizacija i razvoj dokumentaciono-informativnog centra pri Arhivu Hrvatske u koji postepeno pristižu kopije ostvarenih evidencija s područja cijele republike; ovakav razvoj spomenutog centra nemoguće je bez jedne nove stručne sile koja bi se specijalizirala uz arhivistički posao u užem smislu i za ovu dokumentarističku službu; postoji mogućnost da se raniji arhivist ovog Arhiva I. Filipović vrati iz Kopra u Zagreb, pa bi Arhiv Hrvatske mogao s njime opet zasnovati radni odnos, no za to su Arhivu potrebna dodatna financijska sredstva;
- da se poradi na tome da dođe do formiranja zajedničkog foto-laboratorija s arhivskim odjelom Instituta za hist. radničkog pokreta i s Hist. arhivom u Zagrebu kako bi se takvim združenim i efikasnijim, tehničkim i radnim kapacitetom, ubrzalo mikrofilmsko snimanje važnije arh. građe u svrhe zaštite;
- dalje i bolje razraditi primjenu principa nagrađivanja prema rezultatima rada;
- na temelju zaključaka Arhivskog savjeta Hrvatske operativnija pomoć nadležnih organa ovom Arhivu, na realizaciji »Modaliteta« za sufinanciranje arhivske službe od privrednih organizacija, jer poteškoće na koje Arhiv nailazi u toj realizaciji ne može sam da riješi;
- da se Arhivu Hrvatske uz redovnu dotaciju doznače i posebna namjenska sredstva za: rad na pripremi elaborata, referata i drugih materijala za sjednice Arhivskog savjeta Hrvatske; štampanje Zaključaka Hrv. sabora; štampanje Arhivskog vjesnika;
- za bolji i potpuniji uspjeh stručnog usavršavanja arhivskih kadrova u SRH bilo bi neophodno da se za važnije stručne predmete izrade skripta, te da se ona umnože, pa bi tako poslužila ne samo za potrebe tečajeva i seminara već i kao stalno nastavno pomagalo za stručno usavršavanje arhivista, a za ostvarenje takvih skripata bila bi Arhivu potrebna dodatna financijska sredstva.

*B. Stulli*

#### IZVJEŠTAJ O ISTRAŽIVANJU GRAĐE O SELJAČKOJ BUNI 1573. U AUSTRIJSKIM ARHIVIMA U 1968. GODINI

Savjet za naučni rad SR Hrvatske dodijelio je Arhivu Hrvatske 1968. g. prvi dio sredstava za istraživanje izvorne građe o seljačkoj buni 1573. godine. Ta su sredstva dodijeljena na temelju projekta kojim je predviđeno da se od 1968. do 1972. god. istražuje građa o buni u najvažnijim stranim i domaćim arhivima. Radom u arhivima Graza i Beča u jesen 1968. započeta je realizacija tog projekta.

Prethodno je na temelju arhivskih inventara, vodiča i drugih informacija izrađen plan rada. Tim smo planom predvidjeli pregledavanje svih arhivskih fondova u kojima bi se, prema djelatnosti njihovih tvoraca, mogla očekivati bilo kakva građa o seljačkoj buni. Ograničili smo se na razdoblje od 1564. do 1575, u kojem se odvijala i prehistorija bune. Naš se rad sastojao od pregledavanja arhivskih fondova i registriranja dokumenata koji se odnose na seljačku buni i općenito na Hrvatsku. Dio pronađenih dokumenata odmah je snimljen.

Naš jednomjesečni rad pokazao je da u austrijskim arhivima još uvijek ima nepoznate građe o seljačkoj buni 1573. i njenoj prehistoriji. U većini pregledanih fondova nalazi se dosta nepoznatih dokumenata koji se tiču i drugih